

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 37
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 4471 B.

CONCURS.

Prin acesta se publică concurs pentru un stipendiu de 500 fl. din ajutorul dela stat al bisericii noastre din archidieceșana transilvană, destinat pentru calificarea mai înaltă a clericilor din archidieceșă la universitate, cu termin până la 3/15 Septembrie a. c.

La acest stipendiu pot concura numai clerici absoluți din archidieceșă, cari sunt totdeodată absoluiți de gimnasiu cu examen de maturitate și voiesc a și completa studiile lor, la vre-o facultate teologică sau filosofică.

Concurenții au a substerne la consistoriul archidieceșan până la terminul arătat mai sus suplicile lor, instruite cu documentele necesare, anume: cu atestat de maturitate și absolutiu clerical dela seminarul archidieceșan de aici, apoi cu atestat medical, că sunt deplin sănătoși, și cu o declarațiune separată, că după absolvire vor intra în serviciul bisericesc-scolar, ce li se va conferi, în fine au să anumească în suplică universitatea, la care voiesc a și face studiile, indicând totdeodată pentru facultatea filosofică și specialitatea studiilor principale ce ș'au ales d. e. pedagogia, istoria, filosofia etc.

Sibiu, din ședința senatului strâns bisericesc, ținută la 30 Iunie, 1892.

Consistoriul archidieceșan.

Nr. 4988 Scol.

CONCURS.

Cu începutul anului școlar 1892/3 sunt a se conferi din fondurile archidieceșane 16 stipendii câte de 60 fl. pentru elevii din despărțământul pedagogic al seminarului archidieceșan de aici.

Concurenții la aceste stipendii au să și prezente suplicile la consistoriul archidieceșan până inclusiv la 31 August (12 Septembrie) a. c. instruite cu următoarele documente:

1. atestat dela oficiul parochial din comuna, la care aparțin despre aceea, că sunt români greco-orientali.

2. testimoniu școlastic despre progresul făcut în studii în anul din urmă;

3. atestat dela primăria comunală despre pozițiunea socială a părinților și despre starea lor materială, și

4. eventual alte atestate recomandătoare.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 25 Iuliu, 1892.

Consistoriul archidieceșan.

Posițiunea clerului nostru.

I.

Timpu pentru înaintarea petițiilor celor ce doresc a fi primiți la cursul teologic ori pedagogic a trecut deja — și după datele sigure ce le avem, foarte mic este numărul acelor tineri, cari să imbie de a îmbrășa una din aceste cariere.

Causele pentru-ce foarte puțini sunt aplicați a se pregăti pentru cariera de preoți și învățători pot fi multe și le putem căuta chiar și în lipsa de gimnasia românească, cari să ne crească contingentul, de care avem lipsă și cu deosebire în didactul cel mare dela gimnasiile străine și alte spese împreunate cu creșterea pruncilor.

Departe însă de a fi numai acesta motivul, din care să prezentă așa puțini pentru îmbrășarea acestor cariere.

Motivul cel adevărat trebuie căutat în salarizarea cea slabă a acestor funcționari ai bisericii.

Poporul nostru este de minune conservativ, unde este vorba de a crea o poziție mai onorifică clerului și învățătorilor.

Are poporul bani pentru notariu, pentru primariu, pentru tutorul orfanal, pentru câți alții aplicați în serviciul comunei, preturei și comitatului, dar pentru cei ce îi fac serviciile cele mai grele, pentru cei ce sunt chemați să răspundă lumina în popor — pentru acestia de regulă rămâne foarte puțin, ca să nu șicem nimica.

Un contract încheiat la notariu pentru o parcelă de pământ vrednică până la 50 fl. se plătesc cu 5 fl. și cu 10 fl., — un contract al bunelor învoiri, un contract ce lăgă pe om de om pentru totă viața, un contract unde preotul nostru e chemat să dea înviațiunii celor ce se lăgă pentru viață, să-i facă atenți la obligământul ce-l au părțile din preună, acest contract, care nu e făcut pentru necareva pământ și e făcut de preotul, trebuie să se facă pentru bagatelul de 50 cr. și chiar pe nemica, căci dacă nu părțile amenință cu trecere dela o confesiune la alta.

Un servitor al unui primariu, ori argat al seu numai dacă merge până în câmp ca să vadă de ș'a făcut o daună în cucuruz ori în erburi și să prețuască dauna — să remuneră de regulă cu taca de 1 fl. și 2 fl. v. a. — un drum ce trebuie să lă facă preotul nostru până la casa unui bolnav, și acolo să cetască cu pietate rugăciunile prescrise, să-i administreze chiar și santele taine, acela nu e permis să fie remunerat decât cu o firfică, căci tot ce ar fi mai mult, ar fi o jefuire.

Ei bine! cum să se imbuldască tinerii noștri ca să îmbrășoșe cariera de preot sub atari împrejurări.

Cum să și jerttască un părinte o parte din moșia sa ca să dea creșterea fiului seu în scopul de a face din el preot, căci șcie cât de rea este această meserie remunerată.

Etă cestiuni, cari trebuie să ne preocupe, și trebuie să căutăm cu o oră mai de timpuriu, ca să lucrăm pentru remunerarea mai cinstită a funcțiunilor, ce le fac preoții noștri, dacă dorim ca să avem un contingent mai mășior de tineri creșcuți pentru cariera preoțască.

Ni-se va reflecta pôte, că preoții noștri n'au pretensiuni mari, trăesc la sate, au ceva pământ și cu toate venitele cele modeste, totuși pot trăi.

Va fi fost vr'odată și așa, acum numai putem șice, că pretensiunile preoților noștri au să fie cele mai modeste. Trebuie să țină și ei casă, trebuie să primască pe câte cineva, trebuie să umble cinstit și trebuie să crească și prunci, căci toate aceste dacă nu le fac, trec înaintea omenilor de omenie fără cultură, de omeni simpli și remași de lume.

Bine, pe lângă totă năsuința lor pe lângă totă crușarea, pe lângă totă chivernisela se vede, că nu merge.

Se plâng toți, că numai pot trăi, se plâng mulți că sumulița prescrișă ca tacașă fundamentală la fondul de pensii nu o pot presta și dacă mergi la casa lor, trebuie să te convingi, că fără a-și vinde vaca ori călăria n'a potut face de parale.

Nu, căci venitele lor în bani la an, nu trec preste suma de 50—100 fl. căci celelalte venite sunt în naturalii, în șile de lucru, cari nu sunt bani, ci cel mult aduc atâtea bucate la casă, cât să consume eră casa și cu personalul de serviciu.

În colonele acestui șiar nu odată ș'a ventilat cestiunea salarisării preoților noștri și a remunerării mai cinștite a funcțiunilor, cari le prestau.

Sinódele protopresbiterali, în cari iau parte preoți și mireni și încă cei mai de frunte, ar trebui să vină cu propuneri în privința ameliorării salariilor și respective stolei, după care trăesc preotul nostru. Până bine de cu rënd preotul era din sat, și avea casă și masă. Funcțiunea de preot era o funcțiune de onóre.

Aș pentru cei mai mulți funcțiunea de preot este o cestiune de esistență, este unicul isvor de câștig și de traiu. Oprim pe preotul nostru ca să nu fie birtașiu, traficant, neguțătoriu și cu drept cuvânt, căci aceste ocupațiuni îl aduc în discredit în fața poporenilor, îi micșorədə vađa și îl aduc chiar și în conflict cu poporul.

Dorim deci ca să rămână a fi numai funcționariu al bisericii, dorim, ca să se ocupe mai mult cu cartea și prin ea cu luminarea poporului. Dorința această e justă, și dacă e justă această dorință, tot atâtea de just trebuie să fie și postulatul preoției, care vine și ne cere să-i asigurăm esistența de toate șilele. Începutul trebuie să-l facem și încă

FOIȚA.

Poesii populare *).

Mustafa, Ilindrésa și Ilinca.

Vine, vine un caic *)
Cu pânză verde 'nvălit.
In caic cine era?
Mustafa din Hârțova
Cu alțițe ca róta,
Albe cum e zăpada.
La Ilindrésa venia
O oca de vin cerea
Și din gură așa-mi grăia:
„Ilindrésa cea bogată
„Să ne dai pe Ilinca”.
Pe Ilinca nu-o voiui da.

*) Culese de Romul Vraciu pedagog abs. Aușite din gura ciobanului Ionică Roșca din România pe muntele României „Florile Albe”.

*) Corabie mănă de vânt prin pânze.

Ei tare să supéau
Și 'n caic că se puneau
Și pe Dunăre 'mi porniau.
Ilinca fată frumósă
De frumósă, ce era
Sótă 'n lume nu-și avea,
De diminədə se scula,
Vedrița 'n mână prindea
Și la fântână pleca.
Când vedrița și-o umplea
Ea pe Dunăre privia,
Lăsa vedrița și fugea
Și fugea la maică-sa
Și din gură așa-mi grăia:
„Pitulă-me maică bine,
„Că vin turcii după mine”.
Maică-sa se spăimânta
Și în ladă mi-o 'nceuia.
Sapa 'n mână și-o lua
Si mormântul îi făcea
Si când turcii că sosia
Ei din gur' așa-mi grăia:
„Ilindrésa cea bogată
„Să ne dai pe Ilinca”.

Pe Ilinca nu o voiui da,
Că Ilinca mi-a murit.
Dacă nu credeți cuvântul
Haideți să v'aăt mormântul.
Turcii să 'ncređu pe ea;
Numai unul mititel
De mi-l chema „Ciupercei”
Să 'ncredea lumea pe el,
Luă sapa să o desgrópe
Pe Ilinca n'o găsia,
Să 'ntorcea la maică sa
Si din gură așa-mi grăia:
„De nu-i da pe Ilinca
„Capu 'n sus nu ți va mai sta”.
Pe Ilinca li-a dat.
Ilinca fată frumósă
De frumósă ce era
Sótă 'n lume nu-și avea.
Ea din gur' așa-mi grăia:
„Săracă bătătura
„Da cine te-a mătura“ ?!!
Porumbița cu péna,
Porumbul cu aripa
Și plóea când va ploa,

Și vântul când va sufla.
Și atâtea-mi cuvânta
Mănilé i le lega
Și 'n caic că mi-o pune
Și pe Dunăre-mi pornia.
Ilinca fată frumósă.
De frumósă ce era
Sótă 'n lume nu-și avea.
Ea din gur' așa-mi grăia:
„Turcilor voinicilor
„Deslegați-mi mânilé
„Să-mi mai string țesitele“.)
Mănilé i le deslega
Ea 'n Dunăre ș'arunca
Și din gur' așa grăia:
„Rândunică, rândunea
„Dragă sorióra mea
„Spune-i spune-i maică mea
„De cât róbă turcilor
„Slujnică voinicilor
„Mai bine hrană pescilor
„Ruginélă petrilor“!!

*) Șurțele, fustele,

cât de curând în comunele întregi, în acele locuri, unde nefericita despărțire a poporului în două confesiuni nu a putut prinde rădăcini.

Și după ce se va face începutul acolo, după ce am asigurat cel puțin acelora o existență onorabilă, va trebui să ne îngrijim și de aceia, pe cari sârtea i a aruncat acolo, unde credincioșii pentru o di de elacă sau pentru o ferdală de bucate își schimbă confesiunea ca o haină slabă, ademiniți fiind prin vorbe frumoase, „vină la noi, că nu ai să dai nimica”.

Scim, că poporul are greutăți, scim, că poveștile de tot soiul apasă greu pe umerii lui, dar această nu ne va dispensa de a nu lucra cu totdeauna ca poporul să facă ceva mai mult pentru preoți ca până acum.

În unele părți a succes de minune ridicarea și sistemizarea salariilor învățătoresci. Avem întemeiată speranță, că va succeda și ridicarea dotațiunii preoților, ca să poată fi la înălțimea chemării lor, și să poată să împlinescă misiunea, ce o au ca luminători ai poporului.

Acăsta va fi cu puțință, dacă acești muncitori în via Domnului ar fi puși în condițiuni mai favorabile decât cum sunt astăzi în cele mai multe părți ale arhidiecezei noastre.

De ale partidului național.

(Încheiere.)

Nu sciam ce scop urmăresce „Tribuna” cu publicarea „Memorandului din Blaș”, pe carele îl prezintă cu următoarea introducere:

„Prin morțea multregretatului metropolit Ioan Vancea prin fața ce a luat cauza românească în timpul din urmă dar mai pe sus de toate prin discuțiile cunoscute ale presei guvernamentale acest important act a devenit er’ actual”.

Unii firesce, cari nu sciau, că acel memorandum este dat publicității deja de 17 ani, credeau, că metropolitul Vancea, pe care tribuniștii îl apostrofau de „fricos”, nu ar fi consimțit ca în viața lui să se publice acel memorandum, și numai acum după morțea îl scote la ivelă „Tribuna” din arhiva Blașului, dar la 6/18 August vine ea și în Nr. 177 ne dă explicațiile cuvenite.

„După cum credem — dice „Tribuna” — pe nedreptul au deplâns guvernamentului morțea metropolitului Vancea, ca pe a omului, dela care s’ar fi putut aștepta să înduplece pe români a primi starea de lucruri creată lor prin cele întâmplate dela 1867 în coce și a se împăca cu hegemonia zdrobitoare de naționalități a panmagiarismului”.

„Înainte de toate este mai mult s’eu mai puțin eronat a vorbi despre un memoriu al metropolitului Vancea cu prilegului simulacrului de împăcare al lui Lónyay. În faptă metropolitul Vancea nu și-a rezervat atunci decât rolul de intermediator între guvern și națiunea românească. Lui i-s’a adresat șeful guvernului ca să-i comunice dorințele și pretensiunile românilor. Atâta este adevărat”.

După aceea arată, că metropolitul Vancea în scopul indicat de Lónyay a convocat o conferință „a tuturor notabilităților acreditați ai politicii românești” cari precum se scie au fost G. Barițiu, Dr. Rațiu, E. Măcelariu și Iacob Bologa, din tre cari cel din urmă n’a participat.

Acestia apoi a compus memorandumul, carele încă privește pe Lónyay și-a ajuns scopul, căci alegerile efectuate în anul acela în mediat după conferință, au decurs după placul guvernului ajutat de o culantă pasivitatea românilor, cari prinși pe cleiu ascăptau convocarea unui congres național, er’ memorandumul din Blaș s’a pus ad acta.

În al doilea rând constată „Tribuna” că „politica depusă în memorandumul dela 3 Iuliu 1872 este într-o aceeași politică, pe care și astăzi o susține, și pentru care și astăzi luptă partidul nostru național”.

Cu partea dintâia, carea privește reputațiunea națională a unui prelat mort, venerat de credincioșii sei, nu ne vom ocupa, este tréba istoriografului acăsta, er’ pentru acela n’a sosit încă timpul; partea a doua este mai actuală și noi rezervându-ne pentru altă dată a face comparație între memorandumul din Blaș și între programul partidului național de astă dată ne mărginim a observa numai atâta, că dacă politica depusă în memorandumul dela 3 Iuliu 1872 este într-o aceeași politică pe care și astăzi o susține și pentru care și astăzi luptă partidul național, atunci comitetul actual al partidului național nu eșecută politica, pentru care luptă partidul național, ci eșecută politica sa resp. politica individuală a membrilor sei.

Acăsta o dovedim cu însuși textul memorandumului din Blaș.

Între cele 12 puncte, cari după acel memorandum formeză postulatele națiunii române, nici unul nu este care ar cere desființarea dualismului; er’ în introducere se silesc autorii din toate puterile a combate chiar și „suspiunea că națiunea română nu ar voi să accepteze din partea sa art. de lege XII din 1867” adică „Dualismul”.

Etă cuvintele memorandumului:

„Pentru-ca cu atât mai curând să ne ajungem scopul ce ni am propus, de a supune la cunoștință regimului Maiei Sale acelea căi și mijloce, care credem noi că ar fi de natură de a împăcii și îndestula pe nefericita noastră națiune, simțim necesitatea de a îndigeta și totodată a disipa unele neînțelegeri, ce ni se par nouă că ar predomina și ar produce de o parte și de altă neîncredere și suspiciune”.

„S’a susținut precum scim noi, la multe ocașuni, că națiunea română nu ar voi să accepteze din partea sa art. de lege XII din 1867, adică cel nou pactum conventum, acel nou drept fundamental de stat, prin care regatul unguresc își regulase relațiunile sale de stat către cealaltă parte a monarhiei”.

„După modesta noastră opinie, suposițiunea acăsta nici într-un respect nu are loc. Nime pe lume n’a întrebat până astăzi pe națiunea română din Transilvania, nici ca pe o individualitate națională, reprezentată în vre-un mod sau altul, și nici ca pe o parte constitutivă în sistemul marelui principat al Transilvaniei: dacă dăna voiesce sau nu, să accepteze sus citata lege de stat? Pentru că despre 9—10 deputați de naționalitate română din Transilvania, care au participat la dieta de încoronare a Ungariei între anii 1866—1868, nu se va putea susține nici odată, că aceea ar fi fost espresiunea voinței naționale”.

„Mai înainte, la o altă ocașune de asemenea natură, națiunea română din Transilvania fusese întrebată de către regimul M. Sale atât prin mijlocirea unui congres național, ținut în Aprilie 1863, cât și prin dieta Transilvaniei”.

Ce e drept, românii transilvăneni s’au declarat cu aceea ocașune pentru integritatea imperiului în sensul celor două acte mari de stat din 20 Octomb. 1860 și din 26 Februarie 1861, nici odată însă în sens absolutistic, și totdeauna cu condițiuni bine precizate, de a se conserva individualitatea politică și autonomă a marelui principat al Transilvaniei, cum și de a se trece în legile fundamentale de stat condițiuni sigure de existență națională pentru români.

„După ce însă Maiestatea Sa imperială și regescă condusă de cele mai înalte interese de stat, creșu că acelea sunt mai bine asigurate cu sistemul cuprins în articolul XII., noi din partea noastră nu vedem nici o cauză, pentru care națiunea română să nu accepte acel sistem și să nu voască ase conforma lui, îndată ce în cadrul aceluiași va fi asigurată a ei individualitatea națională”.

„Așadară nouă ni-se pare, că din cauza legii fundamentale, cuprinsă în articolul XII., nu ar fi nici o dificultate de a perveni la scopul ce și-a propus înaltul regim cu respect la națiunea română”.

Ei bine! La memorandumul din Blaș este subscris tot acel domn, Dr. Rațiu, care este și președintele comitetului central, carele — după „Tribuna” a contribuit și la redactarea programului din 1881, și în fine carele este subscris și la memorandumul din anul acesta menit pentru Corónă.

Dar dualismul nu este de combătut după convingerea dlui Dr. Rațiu din 1872, nu trebuie combătut nici după d. n. Dr. Rațiu din 1881 (punct 9 al progr. part. naț.).

După a cui convingere a lucrat dar dl Dr. Rațiu din 1892, când a subscris memorandumul carele în prima linie combate dualismul?

Și în fine dacă politica depusă în memorandumul din Blaș într-o toate este aceeași politică, pe care și astăzi o susține și pentru care și astăzi luptă partidul național, — a cui politică este depusă în memorandumul din 1892 cu combaterea dualismului?

Negreșit nu politica partidului național este acăsta, ci numai politica membrilor comitetului central, cari în cestiunea cea mai pponderosă au aflat de bine să lucre „auf eigene Faust” — de capul seu, cu călcarea mandatului primit dela conferință.

Quod erat demonstrandum.

Esamenale publice

dela scôla capitală din Rășinari cu finea anului școlar 1891/92.

Basat pe convingerea despre viul interes, cu carele urmărești fazele instrucțiunii populare, prin care se revarsă; lumină adevăr și moralitate asupra tinerei generațiuni sătesci, îmi permit a Ve cere os pitalitatea cunoscută a valorosului nostru diar „Tel. Rom.” pentru publicarea acestui raport despre reușita esamenelor publice dela scôla din Rășinari cu finea anului școlar trecut.

Esamenalele au fost conduse cu deosebit tact de dl protopop tractual Ioan Papiu și s’au început conform programei Sâmbătă, în 20 Iun’u dela orele 7 a. m. cu clasa I-a de fete, al căror învățatoriu de clasă a fost directorul Coman Hambășan. Resultatul esamenului clasei acesteia în general a fost mulțămitoriu, ceea-ce denotă, că în clasa acăsta învățatoriul Hambășan e acasă. În special însă trebuie să observăm, că nu mi-a convenit, și abunăsămă nici altor preceptori, primele întrebări din studiul reli-

giunei. Cu totul altcum trebuia să începă învățatoriul a esamina tocmai din studiul religiunii, dar nu cu numirea păreților d’arândul, căci prin neprecăuțiuni de felul acela, s’a prea spus critice publice.

La 9¹/₄ a urmat esamenul clasei a doua de fete, cu învăț. Moise Frățilă. Sala a fost plină de un public ales și de părinții elevelor, cari veniseră să asculte și să vedă sporiul făcut de copii lor în acest an școl.

Mi-a plăcut mult să ascult esamenul acestui învățatoriu în anul trecut cu fetele din curs I-m. Nu mai puțin am rămas satisfăcut în anul acesta, de succesele splendide a două esamene, ce le-a făcut într’adevăr laudabilul învățatoriu cu clasa II. și III de fete.

Cu toate că clasa a doua a fost foarte impopulară, trecând numărul elevelor preste 90, cuprindând curs II și III și cu toate că în fie-care di numai după amăzi a ținut prelegeri cu acăsta clasă, pe neobositul învățatoriu acăsta nu l’a genet într-o nimic; de ore-ce metodelor vrednic de totă lauda, responsurile precise, limbajul frumos și neforțat al elevelor, precum și laudabila disciplină, ce a domnit în tot decursul esamenului, apoi succesul splendid, toate acestea sunt dovești destul de eclatante, ca se îndemne pe ori cine a-i recunoște adevărata des-toinicie a acestui învățatoriu.

D. n. Frățilă a știut alege din toate obiectele de învățământ materia cea necesară, introducând pe fete în cunoștința celor mai practice probleme. De admirat a fost acest învățatoriu la esaminarea studiului limbei materne, când la reasumarea piesei „Copilul vaca și grădina”, înainte de a intra în analiză gramaticală a esaminat despre „conștiința sau judecata morală”. Elevele răspundeau cu atâta siguranță și precisiune spunând care om e om moral și care nemoral, ce e vîrte și ce e păcat; care om e fericit și care nefericit; ce simte omul care trăiesce după conștiință și acela care lucră contra conștiinței etc., — urmate toate acestea de exemple practice — încât întreg publicul a rămas uimit. Efectul moral al acestei esaminări, s’a putut ușor cunoște de pe fața nora asistenței.

Esamenul clasei acesteia s’a finit la orele 11¹/₂ cu declamarea poeziei „Talerul cu două fețe”, declamată de eleva curs III Victoria Goga, prin ce, acăsta a stors admirațiunea tuturor, er’ după o mică pauză intrară elevele clasei a III-a avînd și acăsta clasă ca învățatoriu de clasă tot pe învăț. M. Frățilă.

Precum am amintit la esamenul clasei premergătoare, trebuie să constat și aici, că responsurile elevelor, vivacitatea, limbajul curat și fluent, al celorlora, n’a lăsat absolut nimic de dorit. Puține la număr, elevele răspunseră toate și mai de multe ori din fie-care obiect, astfelu erau responsurile de sigure și de vii, încât nu se putea face deosebire între responsurile celor mai diligente eleve și celor mai puțin diligente. Răspunsuri escelente, uimitoare chiar, din toate obiectele de învățământ au dat elevele: Iulia Benke, Cioran, Dancăș și Vigrighin.

(Va urm.)

Raportul camerei comerciale din Brașov.

(Urmare.)

Cu acestea am ajuns se vorbim despre un alt eveniment de politică comercială din anul 1891, care este de mare însemnătate mai cu samă pentru relațiunile industriale din districtul camerei din Brașov. Anume în 20 Iuliu anul trecut au expirat toate tractatele comerciale ale României și din aceea di este în vîgore cu suveranitate neajmunită tariful vamal autonom față de mărfurile din toate țările.

Deja în raportul din 1890 am amintit acest fapt de-orece pe baza proiectelor comisiei tarifale române publicate atunci, trebuia să ne punem întrebarea, dacă, în fața taselor vamale proiectate tocmai pentru articole ale industriei noastre din sudul Transilvaniei, să mai pôte privi preste tot ca discutabilă crearea de relațiuni de tractate din punctul de vedere al industriei noastre de export? Statorirea definitivă a tarifului vamal român n’a schimbat într-o nimic situațiunea. Ce e drept pentru unele articole singuritate, cari interesează și districtul nostru, s’au redus tascele vamale, — în acăsta privință vom vorbi mai pe larg în rapôrtele singuritate, — pentru alte articole importante s’au primit tascele proiectate de comisiunea tarifară, care a fost condusă de cel mai mare protecționism vamal, ba chiar ici și colea s’au mai și urcat.

Tendința politice comerciale române se pôte recunoște apriat din acestea: ea ținsece la delăturarea cât mai mult posibilă a articolelor industriale austriace și ungare de pe piața română. La acăsta nu schimbă nimic împrejurarea, că tascele vamale au aplicare deopotrivă pentru toate proveniențele.

Din nou se accentuează procedura șicănătoare a organelor vamale române și guvernul român nu lasă să lipsescă doveștile sentimentelor sale de prietenie de vecin, când de exemplu a oprit importul de produse animale d. e. lână spălată și carne prospătă din Ungaria, din cauza bolei de gură și de unghii, ce domnesce în Ungaria. Amintim în trecăt, că importul de lână spălată în Ungaria este permis sub și dintr-o țară, unde domnesce pesta de vite orientale, chiar anumite condițiuni de poliție veterinară!

Ore acestea au să fie percursorii și pregătirile pentru încheierea unui tractat comercial? Acăsta nu o credem, după informațiunile dela cercurile române competente și trebuie

să regretăm cu atât mai tare, cu cât guvernul nostru prin încetarea tractatelor comerciale române a dovedit, prin ridicarea tacselor de războiu vămălașă de România, o preveniență cât se poate de loială, care nu trebuie trecută cu vederea.

În ridicarea acestor tase de războiu vamal, dintre cari mai cu seamă cele pe porumb, lână și piri au fost greu simțite de industria noastră, avem să salutăm o înțelegere favorabilă în anul acesta, care însă se înțelege, că n'a putut fi folosită cum ar fi fost de dorit pentru lână, de orecă ridicarea tasei de 20 fiorini a urmat la mijlocul lui Iuliu.

După cum stau lucrurile, trebuie să ne mulțămim cu aceea, ca să cultivăm cât mai bine puținul esport în România, ce l-am scăpat din războiul vamal mascat și să folosim cu îngrijire ori ce șanse de esport, ce ni s'ar prezenta. Să nu ne înșelăm cu icona fantastică a unei încheieri apropiate de tractat comercial, ci să luăm situațiunea cum este ea. Cultivarea cu stăruință a debușeurilor din internul țării, mărirea esportului în țările din Orient, cari ne sunt accesibile — etă ce trebuie să avem neconținut în vedere, când va veni ziua atât de mult dorită de noi, când relațiunile comerciale ale monarhiei noastre față de România vor fi mai amicale și pentru interesele noastre de esport, — cu atât mai bine, va afla industria noastră gata la o acțiune energetică:

Pentru ca nici decum să nu fim rău înțelegi și să dovedim, că crearea de relațiuni comerciale sănătoase cu România o ținem de o eștiune adâncă tăietore, ba în unele privințe de o eștiune vitală, trebuie să repetăm cu totă hotărârea, că cercurile noastre industriale și comerciale și ar îndrepta atențiunea și pe viitoriu asupra piețelor române și salutăm cu satisfacțiune, că înființarea unei reprezentanțe în București a muzeului comercial din Budapesta, recomandată și de camera noastră, a ajuns la îndeplinire în anul 1891. Din această deciziune a Escelenției Sale Domnului Ministeru de comerț reiese cu siguranță faptul, că Escelenția Sa pune o dăosebită importanță pe desfacerea articolelor industriale ungare în România și face tot posibilul pentru mărirea ei.

De altcun în ce privește desfacerea în România, putem spune, că ea, mică în sine față de trecut, n'a scăzut tare în anul 1891; în particular însă lucrul stă altfel, de orecă unele articole importante au fost căutate mai tare de cât în anul precedent — în urma recoltei mai bune — alte erauși nu s'au căutat mai de loc. După cum am amintit deja, scăderea vămii a tăcut posibil pentru unele articole un esport mai mare, pentru alte erauși, (zacher) punerea tuturor proveniențelor pe aceeași treptă, mai că a împedecat ori ce afacere.

(Va urma.)

Dela asociațiunea transilvană.

Adunarea generală a „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” se va întruni la 15/27 August în Sibiu. Programul definitiv al adunării și al festivităților ce se vor aranja cu această ocaziune, este următorul:

Vineri 14/26 August

8 ore sera: Convenire în sala restaurațiunei Pankievitz. (Cină à la carte).

Sâmbătă 15/27 August

11 ore a. m. Ședința I, în sala palatului comitatens.

2 ore p. m. Banquet în pavilionul din „Hermannsgarten”. Cuvertul fl. 2.50. Inscriseri pentru banquet au să se facă la adresa dlui Dr. C. Diacovich, ér publicul din Sibiu se poate înscrie în biroul comitetului arangiator, (Fleischergasse Nr. 45. casa tipografiei archidieceasane) Miercuri și Joi dela 3—5 ore p. m. După 13/25 August nu se mai primesc însinuări pentru banquet.

8 1/2 ore sera: Bal în localitatea „Gesellschaftshaus”. Bilete pentru persoană 1 fl. 50 cr. pentru familii de 3 sau mai multe persoane 4 fl., loge pentru 4 persoane 6 fl., să vînd Vineri la 14/26 August dela 3—5 ore și Sâmbătă dela 8—12 și 3—5 ore în biroul comitetului arangiatoriu.

Duminică 16/28 August

10 ore a. m. Ședința a II-a în sala palatului comitatens.

2 ore p. m. Prânț à la carte în sala restaurațiunei Pankievitz.

7 1/2 ore sera. Concertul corului plugarilor din Chiseteu. Bilete (fl. 1., 80 cr. și 60 cr.) se vînd de Miercuri, până Duminică, dela 3—5 ore p. m. în biroul comitetului. După concert cină comună à la carte.

Luni în 17/29 August.

Escursiune la Seliște. Inscriseri pentru această escursiune se primesc Sâmbătă în 15/27 August în biroul comitetului.

La trenurile ce vor sosi Vineri și Sâmbătă, oșpeții vor fi primiți la gară de membrii comitetului de încuartirare, cari vor purta insignii. Cei ce nu vor pute aflu la gară adresa cuartirului lor, binevoescă a veni la biroul comitetului, care Vineri și Sâmbătă va fi deschis ziua întregă și va servi cu ori-ce informațiuni referitoare la festivitățile ce se vor aranja.

Comitetul nu se angajiază a încuartira pe acei oșpeți, cari nu se vor fi însinuat până în 15/27 August.

Incunoscințare.

Insinuările și inscrierile la șola „reuniunei grănițeresci din Voila”, pentru anul scol. 1892—93 se vor face din 1—5 Septembrie st. n. a. c., după cari va urma imediat începerea anului scol. și a prelegerilor.

Deore-ce la această șolă se concentrează o mulțime de elevi și eleve din comunele afiliate și esterne, se provocă toți aceia, cari doresc a-și aduce copii la șola noastră, ca să se prezenteze cu ei până la acel termin, căci mai târziu — din cauza lipsei de spaț — nu se vor mai primi.

Voila, în 18 August n. 1892.

Direcțiunea școlară.

Varietăți.

* (Sciri militare.) Dintre absolvenții academiei militare din Wiener-Neustadt a fost înaintat la gradul de locotenent dintre români dl Aureliu Horvath la reg. 1 de husari, ér dintre absolvenții școlei de cadeți din Sibiu: A. Romoșian, la reg. 64 Vasiliu Henzel la reg. 61. Michail Bacu reg. 33: Nestor Chiticean reg. 63, Silviu Pațiția reg. 50, Corneliu Ferentiu la reg. 64 (absolvent în Timișoara) Din academia Ludovica: Feliciu Pop.

* (Alegere de învățătoriu). Comitetul reunii femeilor române din loc întrunit în Sâmbăta trecută în ședință a ales învățătoriu la șola reuniunei femeilor române pe dl Ilie Moga, fost în învățătoriu la șola capitală din Sebeș.

* (Cas de mörte.) Dl archivar consistorial Dimitrie Câmpianu a suferit o grea pierdere prin mörtea vrednicului seu tată George Câmpianu, care a părăsit această viață în vîrstă de 88 ani.

Fie-i țerina ușoră!

* (Un sas înecat, — furtună.) Eri, Duminică, după amădi un sas din Șura-mică, Theiss, vrînd să se scalde în apă sărată, fără a plăti, s'a pus călare și s'a băgat cu calul în unul din lacurile cele pustii, — lacul verde. — La mijlocul lacului, temîndu se că calul se va îneca, sări în apă și dispărî cu totul. Calul a eșit citav afară. Frăua, care după cât se spune, era pe marginea lacului, înscință poliția Ocnei, care veni cu un cărlig să scotă pe bietul nenorocit, dar în zadar au fost toate opinițiile, căci nu l'a mai aflat.

Pe când aproape întregă Ocna și streinii din Sibiu erau în jurul lacului, se răscoli o vreme îngrozitoare din spre Apold, care se apropia cu o furie nebună. Omenii fugeau disperați de frică în toate părțile, copii mici se resturnau prin șanțuri, ca să nu i sbore vijelia și omenii mari se adăpostiau, care unde apuca. Căsciora casseritei a fost răsturnată, ferestrele dela salonul de cetit sdrobite de pētra, ce cădea în mărirea ouălor de porumb. Judecând după tăria vremii, locuitorii hotarēlor pe unde a ajuns pētra, au trebuit să sufere mari daune, mai vērto la vii.

* La facultatea teologică gr. or. a uni versității c. r. Francisco Iosefine din Cernăuți în anul de studiu 1891/2 au fost înscriși 58 de auditori ordinari și 4 esttraordinari și anume în anul al IV 16 ord. și 2 esttraordinari; în anul III. 14 ord. în anul II. 13 ord. și în anul I. 15 ord. și 2 esttraordinari. dintre acestia după patriă au fost din Bucovina 54, din Ungaria 4, din Croația 1, Dalmăția 1, din Bosnia 1 și din Hertegovina 1.

Esamenul sistematic-practic l'au dat în decursul anului 18 teologi absolvați, dintre cari 1 a fost reprobat pe jumătate de an; 13 au fost aprobați simplu, 2 cu escelință din toate 4 obiectele 1, din 2 obiecte și 1 din 1 obiect. Esamul esegetic-istoric după absolvarea semestrului al IV l'au dat în terminul din Octombrie 1891 5 auditori, dintre cari 3 au fost aprobați, 2 reprobați pe jumătate de an în Februarie 1892 2 auditori, cari s'au supus de a doua oară și au fost aprobați, în terminul de Iuliu 1892 8 auditori, aprobându-se cu toții și anume 4 dintrēșii cu escelință din toate trei obiectele de esamen, éra un auditoriu esttraordinariu, de loc din Hertegovina și admis la esamen de înaltul minister c. r. de cultură și instrucțiune în mod escepțional a fost aprobat cu escelință din 2 obiecte scrie „Candela”.

* (O nouă determinare a depărtării pământului dela sōre precum și a mării-mei sōrelui.) În anii 1874 și 1882 guvernul german a trimis patru espedițiuni sciintifice spre a observa trecerea planetului Venus (lucēfărul) pe dinaintea discului sōrelui, ca astfel să se potă calcula distanța pământului dela sōre cu o mai mare esactitate.

Profesorul Auwers a publicat de curēnd rezultatele acestor calculări și a aflat, că distanța pământului dela sōre este de 19.963,000 mile geografice (1 milă geografică = 7420 m.) Diametrul sōrelui este de 108 ori mai mare ca a pământului, deci

este de 185,640 mile geografice, suprafața sōrelui este de 11,664 ori mai mare ca a pământului, ér volumul lui este de 1.260,000 ori mai mare ca a pământului.

* (Crescini pe suprafața pământului.) După datele statistice ale lui Zokler pe anul 1885 se vede, că numărul crescinilor gr. or. în lume au fost ajuns la 87,000,000. a disbinaților cum sunt nestorienii, iacobiții, coptii și alții 4,200,000, a romano-catolicilor 210,000,000; a protestanților aproape de 150.000,000. De și numărul acesta e mare, totuși numărul necreștinilor în lume e de două ori mai mare, căci se judecă, că iudeii ajung la 7,000,000 mohamedanii la 200,000,000 brahminii și budistii la 700,000,000 și alți păgani la 120,000,000.

Interesant este a sci și aceea, că în anul 1786 erau în Europa 37,000,000 de protestanți, éra în anul 1886 85,000,000; catolici 80,000,000; éra în anul 1886 154,000,000; ortodocși 40,000,000, éra în anul 1886 83,000,000.

* (Emigrarea evreilor din Rusia.) După sciri, pe cari „Pester Lloyd” le primesce din Petersburg, guvernul rusesc a luat dispoziția, ca toți evreii, cari ar voi să se stabilească acolo, să fie supuși unei amēnunțite cercetări pentru a se dovedi, dacă sunt sau nu vrednici de a conduce un negoț, sau o industrie. Mēsură pare a fi aproape echivalentă cu o oprire a emigrării evreilor străini în Rusia. În ce privește emigrarea evreilor ruși se scrie, că reprezentantul baronului Hirsch se află actualmente la Kișineu, unde pune la cale emigrarea a vr'o 30 de familii evreesce. Reprezentantul se va duce de aci la Petersburg, ca să constituie aci biroul de emigrare, pentru care guvernul a dat deja permisiune.

Bibliografic.

A eșit de sub tipar:

Dicționar latin-român, cules după cei mai buni autori, de Dem. I. Popilianu, licențiat în litere și filosofie, profesor de limba română și latină la liceul Carol I, din Craiova. Format mare 8° de 544 pagine. Depositul general se află la tipo-litografia națională „Ralian și Ignat Samitca” în Craiova de unde se poate procura cu prețul de 8 lei n. exemplarul. — Acest dicționar, reclamat imperios de trebuințele școlare ale elevilor din licee și gimnasii clasice, este până acum cel mai voluminos între dicționarele de acest fel, apărute până acuma în limba românăescă.

Mulțamită publică.

Comitetul parochial al bisericei gr. or. din Cetatea de baltă pe calea această vine a-și exprima cele mai sincere mulțamiri acelora, cari au contribuit la înfrumșetarea bisericei noastre prin donațiuni și contribuțiuni și anume:

N. Oltean Hârleț a cumpărat un prapor cu 30 fl. Aurel Schiller, comisariu de finanțe din D. Sz. Mărtin împreună cu soția sa Francisca și fii Melania și Janes din Budapesta a donat cele 4 icōne împărătesce și una a s. Treimi în preț de 40 fl. A contribuit spre cumpărarea a lor 2 candile de argint de China: Vasile Lica, judele 5 fl., Nechită Tătar 5 fl., Nicolae Lunca 5 fl., Maria Spinian a cumpărat un stihar cu 6 fl. La cumpărarea unui prapor a contribuit Nicolae Micu 4 fl., Vasile Lunca 1 fl., Sailă Cucui și soția sa Vironica 2 fl. Veronica Parchon 1 fl., Nicolae Tătaruț 1 fl., Veronica Spinian 2 fl., Nicolae Lica 1 fl. A donat bisericei un iconostas în preț de 16 fl. Onuț Lunca, Petru Stan, Ilie Părau bătrēnul și Rusanda Lăpăduș, această din urmă din Boian. Ioan Coțop și soția sa a donat bisericei o cruce cu un frumos stelagiu pe s. prestol în preț de 10 fl. Veronica lui Nicolau Cucui a donat 2 mese de lână colorate pe străni și 3 sdvere la ușile altariului în preț de 10 fl. Ereți lui Bucur Cioran din Rēșinari au donat 2 icōne pe s. altariu și un sfesnic în preț de 10 fl. Flōria Rotariu soția lui George Cucui a cumpărat un rēnd întreg de vesmintes preoțesce cu preț de 65 fl. și a făcut un iconostas pentru mueri cu 5 fl. Palagia Lunca născ. Spinian a donat ca porțiune canonică un pământ arătoriu în preț de 60 fl. Nicolae Cucui lui Șofron împreună cu soția sa Veronica născ. Cucui a testat după mörtea dēșilor în prezența notariului public regiu 2 locuri arătoare de circa 30 feldere sāmănătură prețuite 2—300 fl. Pentru aceste donațiuni deee bunul Dumnezeu acestor buni creștini resplată cerēscă pentru frumōsele lor prestațiuni, cu cari au înfrumșetat și inavuțit biserica noastră!

Din ședința comitetului parochial ținută în Cetatea de Baltă la 12 Iuliu 1892.

Nicolae Todoran,
preș. com. par. și protopop.

Ioan Cucui,
not. com. parochial

Loterie.

Sâmbătă, în 20 August, 1892.

Budapesta: 52 8 58 18 89

Nr. 406.

[148] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci la școlile populare din mai jos numitele comune aparținătoare tractului protopresbiterial al Treiscaunelor se scrie concurs cu termin până la 22 August a. c.

1. Brețcu, pentru postul de al 3-lea învățătoriu dirigent cu salariu de 250 fl., relut de cuartir și lemne trebuincioase pentru încălzit. Alesul învățătoriu va avea a ține rëndul de cantor în fie-care a treia săptămână. Dintre concurenți se vor prefera cei cu cunoscință în muzica vocală.

2. Chezdî-Mărtănuș, salariu anual 212 fl., din repartitia încassândă prin epitropia parochială, cuartir liber în edificiul școlii și 2 org. lemne pentru încălzit. Învățătorul, care va prevedea învățământul și în filia Oșdula în câte două zile pe săptămână, va avea de acolo adaos la salariu 81 fl., și cuartir în edificiul școlii.

3. Cernatul inferior, salariu anual 200 fl. 75 cr., și cuartir. Dela concurenți se cere vorbirea limbei magiare.

4. Zăbala, salariu 200 fl., cuartir liber în edificiul școlii și lemnele trebuincioase pentru încălzit.

5. Lisnău, salariu 158 fl., cuartir liber în noul edificiu școlar și lemne.

6. Intorsura-Buzeu, postul de al doilea învățător, cu salariu anual de 200 fl., pe lângă prospecte de ameliorare, cuartir liber și lemne.

7. Vama-Buzău, salariu 200 fl., cuartir liber în edificiul școlii, constător din 2 odăi și una cameră, și 10 poveri lemne.

8. Zagon, salariu 260 fl., în care e computat și cuartirul și lemnele în sumă de 20 fl.

Fiind toate aceste posturi împreunate cu cantoratul, dela reflectanți se cere dexteritate în cântări și tipicul bisericesc. Cererile concursuale, instruite în sensul legilor din vigore, se vor așterne în termen deschis sub semnăturii oficiu protopresbiterial.

S. Sân-Georgiu, 18 Iuliu, 1892. Oficiul protopresbiterial gr. orient al tractului Treiscaunelor, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Dimitrie Coltofeanu,
protopop.

Nr. 477.

(149) 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la școlile române confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Târnava se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Boian, cu salariu de 300 fl., care constă din 8 jugere pământ arătoriu, și câte 60 cruceri de familie, apoi cuartir liber în edificiul școlii, grădină de legumi și lemne de foc.

2. Botez cu salariu de 513 fl., care post este împreunat cu cantoratul și constă din 25 jugere 242 ° pământ arătoriu și cositoriu, 15 ferdele cucuruz, terțialitatea din stolă prețuită numai în 23 floreni, cuartir liber în edificiul școlii și grădină de legumi.

3. Heria, cu salariu de 300 fl., care consta din 6 jugere 842 ° pământ arătoriu, din 100 ferdele cucuruz sfârmat, cuartir liber în edificiul școlii, grădină de legumi și cositură, apoi pomet: meri, peri și pruni.

Doritori de a ocupa vre unul din acestea posturi, au să-și așternă petițiile instruite conform legilor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial în Cetatea de baltă (posta ultimă Küküllővár) până la terminul sus arătat, cu aceea adaugere, că cei ce vor să competeze la postul din

Boian ori Botez au să se prezenteze la biserica din respectivele comune. În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Cetatea de baltă, 8 Iuliu, 1892. Oficiul protopresbiterial gr. or. a tractului Târnava.

Nicolau Todoran,
protopop.

[150]

1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școlă gr. orient. din comuna Câmpuri-Surdac, tractul protopresbiterial al Iliei, se scrie concurs cu terminul de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 300 fl. anual, cuartir în edificiul școlii, și o parte din curtea școlii ca grădinuță de legumi.

Dela petenți se cere: A ține strană în biserică în Dumineci și sârbători împărătesci.

A cultiva grădina de pomărit cu elevii, dându-se ajutor și din partea primăriei la lucru mai greu.

A se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică — până la alegere, — spre a-și arăta dexteritățile în cântările și tipicul bisericesc.

Preferiți vor fi cei desteri în muzica instrumentală pentru de-a înființa un cor vocal, la reușita căruia îi stau la dispoziție afară de școlari și dintre adulți. Concurenții la acest post vor avea a-și așterne suplicele concursuale instruite cu testimoniile cerute de câtră legile în vigore, și eventual cu alte testimoniile recomandate în terminul sus dis prin Preaonoratul oficiu protopresbiterial al Iliei câtră comitetul parochial.

Comitetul parochial al bisericeii gr. or. ca scaun școlar.

Câmpuri-Surdac, la 29 Iunie, 1892.

Ioan Budoiu, **Iosif Negru,**
președinte, notar ad hoc.

Vidi:

Avram P. Pecurariu,
protopresbiter.

Nr. 473.

(139) 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor vacante de învățători în comunele mai jos din protopresbiteratul Lupșei, se scrie concurs cu terminul până în 22 August v. a. c.

1. Buru, cu salariu de 70 fl.
2. Bedeleu, cu salariu de 156 fl. 20 ferdele bucate și 70 funți legumă.
3. Căcova-Jeri, cu salariu de 156 fl. 28 ferdele bucate și 60 funți legumă.

4. Luncă, cu salariu de 86 fl. 10 ferdele bucate și 30 funți legumă.

5. Ocolișul mic, cu salariu în bani 130 fl. 10 ferdele bucate și 30 funți legumă.

6. Runc, cu salariu de 134 fl. 10 ferdele bucate, 50 funți legumă.

7. Sălciua de sus, cu salariu în bani 250 fl.

8. Sălciua de jos, cu salariu în bani 300 fl.

9. Șasa, cu salariu în bani 200 fl.
10. Mogoș Valea-Barnei cu salariu în bani 100 fl. și 10 ferdele bucate.

11. Vilodm, cu salariu în bani 86 fl. 10 ferdele bucate și 30 funți legumă.

12. Vința, cu salariu în bani 100 fl.

Pre lângă acestea cu fie-care post este împreunat cuartir liber și lemnele necesare pentru încălzit.

Doritori de a compete la unul din acestea posturi, au a-și adresa cererile lor instruite cu documentele cerute de Stat. org. și Normativul școlar la subsemnatul oficiu în termenul prefapt.

Ofenbaia, în 14 Iuliu, 1892.

Ioan Danciu,
protopresbiter.

[137]

2—3

CONCURS.

Pentru întregirea unei stațiuni învățătoresci la școlă gr. orient. din Rășinari se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumente: 350 fl., salariu anual și 32 fl., relut de cuartir și lemne, solvibili în rate lunare din cassa alo-dială.

Alesul învățătoriu afară de orele ordinare de instrucțiune este obligat a mai ține și strană în biserică Dumineci și sârbătoare, a conduce exercițiile gimnastice cu elevii școlii de toate zilele și școlă de repetițiune cu băeții.

Concurenții vor avea a se prezenta în două Dumineci sau sârbători la ambele biserici din loc spre a-și arăta dexteritatea în cele ale cântărilor bisericesci.

Cei cu opt clase gimnasiale și astatat de maturitate vor fi preferiți.

Cererile de concurs se se adresează comitetului parochial gr. or. din loc prin oficiul protopresbiterial al Sibiului.

Rășinari, 20 Iuliu, 1892.

Comitetul parochial gr. or. în conțelegere cu Preaonoratul oficiu protopresbiterial.

Nr. 674.

În conformitate cu normativul școlar §. 76.

Sibiu, 27 Iuliu, 1892.

Ioan Papiu,
protopresbiter.

Nr. 589.

[138] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de învățătoriu la școlă capitală gr. or. română din Satulung biserica Sântilor Archangeli, protopresbiteratul Brașovului, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariul de 350 fl., plăți veri lunar anticipative din lada bisericeii.

Doritori de a ocupa acest post se-și subțernă cererile concursuale instruite conform legilor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial, până la terminul sus indicat.

Dela concurenți se mai cere să fie apți a conduce cu pruncii de școlă cântările liturgice în biserică Dumineci și sârbătoare, și să instruze pre elevii din despărțământul al III și IV din obiectele prescise.

Brașov, în 15 Iuliu, 1892.

În conțelegere cu comitetul parochial gr. or. din Satulung.

Oficiul protopresbiterial greco-orient. al Brașovului.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 350.

(135) 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc, la școlă confesională gr. or. din parochia Rachiș, protopresbiteratul Ungurașului prin acesta se scrie concurs cu termin de 20 zile dela prima publicare, pre lângă următoarele emolumente:

Salariul anual împreunat cu acest post e 250 fl., parte în bani, parte în naturele repartizate pe popor, doi orgii de lemne și cuartir în edificiul școlii.

Doritori de a ocupa acest post, sunt poftiți a-și înainta cererile instruite conform normelor din vigore, la oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Ungurașului în Fizeș-Sânpetru, posta ultimă Hidalmás.

Oficiul protopresbiterial al tractului Ungurașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Fizeș-Sânpetru, 15 Iuliu, 1892.

Paul Rosca,
protopresbiter.

Nr. 66.

[133] 2—3

CONCURS.

Devenind vacant postul al III-lea de învățătoriu dela școlă noastră confesională română ort. din Boița, pentru ocuparea acestui post comitetul parochial întrunit în ședința dela 28 Iunie a. c. scrie concurs cu terminul până la 15 August a. c.

Cu postul ce este a se ocupa sunt împreunate următoarele emolumente:

a) salariu anual 350 fl. plătit în rate lunare;

b) cuartir gratuit în edificiul școlii și 4 stângini lemne de foc.

Doritori de a ocupa acest post înainte de alege în una din Dumineci sau sârbătorile procsime au să se prezenteze în comună, ér petițiile a le subterne până la terminul indicat instruite conform presciselor legii din vigore oficiului protopresbiterial al Sibiului.

Boița, în 30 Iunie, 1892.

Comitetul parochial:

Ioan Bobeș,
paroch și preș.

Nr. 611.

Concursul aflat în ordine se aprôbă §. 76 al normativului școlar.

Sibiu, 10 Iuliu, 1892.

Ioan Papiu, protopresbiter.

Nr. 385.

(140) 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch de clasa a III-a în parochia Recea-telechiană, protopresbiteratul Făgărașului, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt statorite în ședința comitetului parochial ținută la 24 Iunie 1892, și dau suma de 315 fl.

Concurenții au a-și așterne suplicele instruite conform legilor din vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial până al terminul sus indicat. În conțelegere cu comitetul parochial concernent, oficiul protopresbiterial gr. or. al Făgărașului.

Făgăraș, 11 Iuliu, 1892.

Iuliu Dan, protopresbiter.

Nr. 572

[146] 1—3

Edict.

Maria N. Muntean gr. or. din Brașov, legiuita soție a lui Costantin I. Mitoc, asemenea gr. or. din Brașov, carea de 7 ani a părăsit cu necredință pe soțul ei, pribegind prin lume, fără ubicațiune cunoscută, se citează prin acesta în sensul părintescei rezoluțiuni consistoriale dto 16 Iunie a. c. Nr. 3840 B. ca în termen de șese luni dela prima publicare a acestui edict în „Telegraful Român“, să se prezenteze la subsemnatul oficiu protopresbiterial, căci la dincontră procesul matrimonial, intentat contra ei din partea bărbatului seu, se va pertracta și decide și în absența ei.

Brașov, 6 Iuliu, 1892.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Brașovului.

Ioan Petric, protopresbiter.

Copii de școlă

primesce la sine în cost o familie de amplotat din Sibiu, care are o locuință mare, cu șapte odăi, bine întocmită, privire frumoasă, așezată în centrul orașului, în apropiere de toate școlile.

Limba de conversațiune în familie e franceză, germană, magiară și română.

Pe lângă bună și severă priveghiere în familie se dă copiilor totă întreținerea, și la dorință se dă instrucțiune în limbile amintite mai sus, în muzică și ajutoriu în obiectele de școlă.

(146) 2—3

Informațiuni mai de aprôpe, chiar și la întrebări în scris, mijlocesce administrațiunea fôiei.